

Cemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

Pe un an.....	Lei 180--
Pe un jumătate an.....	Lei 100--
Autorități și instituții.....	Lei 500--
In stenătate dublu.	

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI

CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 36

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-69

De bun sosit!... D-lui ministrului Dr. Alexandru Vaida-Voevod

Dl ministrul Al. Vaida-Voevod s-a reîntrors în țară după o absență de aproape 3 luni. Timp de agitață neliniște și îngrijorare pentru toți căi cunosc și iubesc din tot sufletul pe marele luptător al Ardealului.

După ani de luptă grea, istovitoare de nervi și energie, sub regimul dominației maghiare, neînfricatul luptător Al. Vaida-Voevod a fost printre cei dintâi când glasul imperios al datoriei și răspunderii l-a chemat la postul de comandă și de muncă în vîltoarea vieții politice a României întregite.

Al. Vaida-Voevod, alături de Iuliu Maniu și ceilalți dintre marii luptători ai vechiului Ardeal sunt făuriți ca dintr-o bucată de granit. În luptă pentru ideal gata ori și când să înfrunte obstacolele și toate intemperiile vremurilor vițrege, rezistând cu tenacitatea caracteristică a luptătorilor de rassă tuturor ademenirilor și ispitelor bizantine.

Credința într'un ideal l-a purtat întotdeauna în primele rânduri ale luptătorilor pentru libertatea și dreptatea poporului.

Din seva de vigoare a poporului românesc și-a duplicat energia de luptă însind fără cruce în dușmanii seculari și cu neînfrântă energie tinerească purtând și propovăduind lupta pe toate plaiurile și meleagurile Ardealului nostru și însbutit să închege ca într'un mănușchiu de oțel falanga de luptători care ne-au dat Alba-Iulia dela 1 Decembrie 1918 și cea din 6 Mai 1928.

Al. Vaida-Voevod însă nu s'a mulțumit numai cu izbânda de o clipă. A dorit izbânda deplină și definitivă și în lupta pe care am deschis-o împotriva regimului bizantin care stăpânea din dosul ușilor hermetic înciate și noua viață politică a României întregite. Izbânda a venit la 10 Noemvrie 1928. Noul regim, al democrației integrale, a adus ofrandă vechiului regat, tot ce Ardealul are mai curat și mai bun — ca în luptă înfățită cu tot ce vechiul regat mai bun să ducă la deplină

biruință cauza sfântă a noului regim instalat la cârma țării.

Din culmea biruinței, marele și neînfricatul luptător Al. Vaida-Voevod, după o luptă grea și neîntreruptă de zeci de ani nu s'a retras din șirul dintâi al luptătorilor, ca să se odihnească, ci a stat mereu alături de Iuliu Maniu până ce a văzut înstăpânit de abinele noul regim.

Munca încordată, continuă, de zi și noapte, la postul de veghe și răspundere i-a măcinat nervii și suferind a trebuit să-si părăsească țara și să-si caute de sănătate.

Tim de aproape 3 luni a lipsit din țară. Presa de partid și cea avidă de senzații efemere și sgomotoase, zi de zi a întreținut cu o diabolică rea credință o atmosferă de falșe știri în legătură cu boala d-lui Al. Vaida-Voevod.

Azi, spre nemărginita noastră bucurie, dl. ministru Al. Vaida-

Voevod, refăcut și sufletește și trupește să reîntrors din nou în țară, ca să-si continue opera pentru câtva timp întreruptă. Va începta de-acum cronicanțul paserilor negre. Ardealul, al cărui fiu scump este marele luptător, îl primește cu toată dragostea nefățărită de care i-a dat doavadă Clujul românesc din prilejul reîntoarcerei d-sale în mijlocul admiratorilor săi ardeleni.

"Cemarea" dorește marelui său patron spiritual isbânda complectă a doririlor Sale de bine, asigurându-l de întreg sprijinul devotat, până la jertfă, pentru biruința deplină și desăvârșită a idealului nostru de luptă.

Ardealul românesc azi trimite toate urările de bine, bucurându-se pe toate plaiurile, că Vă are iarăși în rândurile cele dintâi în postul de veghe și răspundere al

României celei Noui.

* * *

BASARABIA

O caricatură din „Adevărul” de acum câteva zile ilustrează sugestiv adevărata problemă pe care Basarabia o asvârle în campania actualității politice. Clișeul ne înfățișează pe dl Vintilă Brătianu alături de fruntașul bolșevic Stalin. Șeful partidului liberal se adresează conducătorului Sovietic: „Ce mai pui la cale în Basarabia”, la care Stalin răspunde: „Eu nu mai fac nimic; dta fac destul!”. De fapt Sovițele pot jubila înțâia parte a obiectivului lor a fost atinsă, căci s-au găsit în România oameni inconștienți — care totuși se mai afișează patrioți — oameni de patimi mărunte care s-au prețat jocului periculos și anarchic al bolșivismului.

Partidul liberal, bordelul tuturor unei tările și conjurațiilor, nu s'a dat în lături dela nici o minciună, dela nici o știre alarmantă care să dea impresia că în Basarabia e revoluție, panică, răsboiu civil.

Orice cercetător atent a constatat însă că în Basarabia ca și în restul țării nu există comunism, nu există decât „agenți comuniști” — după cum foarte bine a precizat dl prim-ministrul Iuliu Maniu.

Dar în definitiv ce credeți care poate fi substratul dinamic al campaniei presei librale pe tema Basarabiei?

Care poate fi mobilul acestor incalificabile și descreerate ieșiri anti-patriotice ale „Ordinei”, „Viitorului” și a celorlalte mizerabile oficine liberales de rușine națională?

Toate au același substrat. Acelaș mărșav și absurd substrat de acapărată a puterii. Cum? Prin prezenta rea situație din țară într-o lumină supărătoare, într-o perspectivă tragică. Arătând că țara e bântuită de bolșevism și că anarchia bate la ușe — presa liberală trage stereotipă concluzie: Guvernul e slab. Soluția — pe care o dau tot liberalii — să fie chemat la cârmă dl Vintilă Brătianu.

Iată, dar la ce se reduce toată risipirea de cerneală, toate înjurăturile și tonele blestemelor librale?

Dar chestiunea are și o altă latură. Aceea pe care am precizat-o la începutul acestui articol: prin campania lor, liberalii fac cel mai bun serviciu Moscovei și eo ipso cel mai mare rău țării! Prin faptul că întrețin o atmosferă de panică păgubită din toate punctele de vedere pentru țara noastră care are nevoie de liniste.

Dar cum rămâne atunci cu „interesele superioare ale țării”, pe care liberalii nu pierd nici o ocazie să se laude, că le apără?

EMIL TELEACU.

Noui numiri în magistratură

Cu data de 15 Februarie a apărut în Monitorul Oficial noua mișcare în magistratură. S-au numit în total 129 de judecători-supleanți dintre cari numai șapte (cît și bine) 7 ardeeni.

Față de atitudinea cunoscută a lui Iunian în ce privește Ardealul și pe Ardeleni dovedind încă odată că se ține în vechea notă prin nimic justificată, căci doar Ardealul l-a ales de 2 ori pe d. Iunian în Parlament — noi luăm aceeașă atitudine din trecut și ne exprimăm aceleași păreri — cunoscute prea bine de întreaga opinie publică românească.

„Cemarea”

Cazul dela Bădăcini

Nerușinarea liberală nu mai cunoaște margini. Nici o minciună, nici o inventie mizerabilă nu e cruxată de pirații scrișului „liberal” pentru a desorienta opinia publică asupra evărvăratei situații din țară.

Mai nou tentativele de criminală mistificare a presei librale s-au îndreptat asupra alegerilor comunale. Rezultatul în cea mai mare parte a țării se cunoaște: listele partidului național-țărănesc au obținut o biruință aproape pretutindeni. Totuși nu se știe prin ce vîntilești calcule — liberalii își ca nebunii că „guvernul a ieșit înfrânt din alegeri”.

Cel mai nou caz de nerușinare liberală s-a petrecut, prin lansarea svonului că în Bădăcini — satul de baștină al lui Iuliu Maniu — a ieșit lista liberală.

De fapt — liberalii în Bădăcini nici n-au depus listă.

In Bădăcini nău fost depuse decât două liste. Ambele național-țărănesti. Dar ieșind lista două (2) național-țărănistă liberalii au afirmat că ... au ieșit liberalii.

Iată minciuna liberală, în toată golicuine și uriașenia ei — infățișată autentic prin declaratia de mai jos, tocmai a celorla pe cari găzetele librale îi dau ca reprezentanți și consilieri comunali liberali, din Bădăcini.

Declaratie

Prin care subsemnatul Ioan Chioresan, domiciliat în comuna Bădăcini, jud. Sălaj, declarat primar pe lista Nr. 2 a grupării național-țărănesti, dimpreună cu ceilalți locuitori din Bădăcini aici subsemnat, declarăm pe onoarea noastră de cetăteni și la nevoie vom întări și cu jurământ, că în comuna noastră Bădăcini, nici odată nu s'a depus nici o listă liberală, în toată comuna neavând liberalii decât doi oameni foști padurari, și nici o altă organizație.

(Continuare pe pagina 2-a.)

Cazul dela Bădăcini

(Urmare din pag. 1-a.)

La funcțiunea de primar am rivalizat doi oameni, eu Chiorean Ioan, care în paranteză vorbind, și în 1926 am fost ales în gruparea național-țărănești la dorința expresă a doșoarei Cornelia Maniu, — și-al doilea, Pop Teodor a Petri, cu altă grupare tot național-țărănești. Pop Teodor depunând mai degradată lista, a depus semnul roata, eu am fost nevoie să depun două roate.

E o minciună sfruntată comunicarea, că eu aş fi fost vreodată membru în comitetul județean al organizației liberale sau că despre acest lucru vre-o dată aş fi avut cunoștință. Este neadevărat că consiliul comuninal cel trecut, ar fi fost consiliu liberal, fiind toți membrii acestui consiliu aderanți neschimbați ai partidului național-țărănește. Dacă Prefectul alegerilor vecchi s-ar fi lăudat, că ar fi fost listă liberală pretutindenea, nu ne miră ea este o atitudine cunoscută și detestată de noi toți.

Dacă din motive legale neîntrundu-se majoritatea absolută sau alte motive, ar fi nimicită alegerea, rămâne totuși faptul, că noi am fost și suntem tot așa ca cei de pe lista primă, membrii organizației național-țărănești și grupurile noastre s-au format numai în jurul deosebirei persoanei pe care o voiau în fruntea satului ca primar. Nu avem pentru ce demisiona, ci ne mirăm că se ocupă lumea cu un caz evident și de nici o importanță. In Sălaj abea există vre-o listă liberală.

Inaintea ncuștră: ss. Vásárhelyi Iuliu notar cercual, ss. Ioan Man Tiber, ss. Ioan Chiorean, ss. Mathé Iosif, ss. Oros Florian, ss. Ioan Man Tiber, ss. Man Nicolae, ss. Pop Ioan, ss. Oros Ican, ss. Veres Pop Stefan, ss. Pop Teodor, ss. Dumitru Chiorean, ss. Man Pavel, ss. Prian Nicchita, ss. Pop Victor, ss. Traian Ciobană, ss. Nicolae Man, ss. Oros Nicolae lui Gavrilă prin Vásárhelyi, ss. Ioan Ghișă, ss. Pocola Ioan, ss. Man Ioan, ss. Man Stefan, ss. Man Ioan a lui Ioan.

L. S.

Balul nostru

In cursul săptămânei trecute au mai binevoit a-și răscumpără biletul de o moare următorii domni, cărora și pe aceasta cale le aducem cele mai vii mulțumiri ale noastre:

Dr. Adrian Otoin senator, 500; Banca Ardeleană, Cluj, 1000; Preot Iuliu Căpăneană deputat, 500; Dr. Nicolae Grăciun prefect, 500; Dr. Cornel Ordace, Blaj, 200; Dr. Victor Suciu senator, Tg. Mureș, 500; Dr. Eugen Bran notar public, Teaca, 500; Dr. Gheorghe Boiașen senator și d. Ghilea deputat, 1000; Dr. Simion Balint prefect, Odorheiu, 1000; Pă. protopop Ioan Hossu-Milas (Mureș) 200; Dr. Ambrozie Cheianu canon, Blaj, 300; Simion Ilieșu profesor, Cluj, 500; Romul G. Ancusa senator, Caransebeș, 500 Lei.

Biletele de onoare dela
Balul "Chemării" se res.
cumpără pe adresa:
Dr. A. T. MUREŞAN
str. Paris 88, CLUJ

Cetiti și răspânditi CHEMAREA

Despre camătă și cămătărie

(Urmare din n-rul trecut.)

Politica bancară și economică liberală cu tendințele ei de a exploata tot și de a ține pe toți sub o tutelă și sclavie economică, dar în deosebi elementul țărănești productiv și pe mica burghezie a aflat foarte comod acest sistem nefăcând nimic pentru o soluționare a chesiunii în favoarea debitorilor respectiv în favoarea elementului exploatat. Nu vedem deci în legislația Regatului vechi nimic ce ar constitui o restricție a abuzurilo, și nici vreo sancțiune în contra exploatării cămătărești a claselor Țărănești. Aceasta clasă a fost exploatață în mod liber și nestingerent de legislator începând dela băncile liberale și dela băcanul satului de toată lumea până la proprietarul latifundiilor.

Azi însă după ce s-a înțeles că suntem un Stat Agrar, și întrucât nu vom deveni în sensul strict al cuvântului un adevarat Stat Agrar vomperi cel puțin economicește azi când micul agricultor, lipsit de capital, este condamnat în raportul de credit să aibă veșnic rolul debitorului, o legislație democratică nu mai poate neglija interesele acestei clase.

Trebue deci să alegem între definițiile multiple ce există din punct de vedere j. ridică asupra esențialului „dobândă” și cămătărie cu considerația la cele de mai sus.

Asupra determinației „dobândii”, teoriile juridice sunt variate și chiar contrarii. Nu îngăduie spațiul de a da toate definițiile și teoriile dobândii începând dela dreptul roman până la împurile noastre, ne vom mărgini deci de a da din acel haos pe care nici prezintă teoriile diferite, numai două, care sunt opuse; — le vom cita numai neavând loc pentru a le discuta.

Una este teza lui Ulpianus: „Usurare vicem fructuum optinent et merito non debent a fructibus separari etc., — teza acceptată și de Marele Savigny. Principiul de bază al acestei teze este că dobândă e „fructus”, — „lucrum ex re”.

A doua teză din dreptul roman este: „commodum eius esse debet, cuius est periculum” după aceasta teză dobândă nu e „fructus” nu este „lucrum ex re”, ci este „lucrum per occasionem rei, propter negotiationem perceptum”. Teza această din urma este susținută și de Pomponius, care definește dobândă precum urmează: „Usura pecuniae, quam percipiamus, in fructu nos est, etc. etc. id est nova obligatione”.

Iată, că definițiile acestei din dreptul roman ne dau indicația cum trebuie legiferat și cum se poate legifica întrând seama de situația actuală a elementelor productive din țară.

Este foarte interesant a cunoaște, că renumitul savant Mommsen, — în privința dobândelor de întâi ziere a acceptat teza ulpiană, iar în privința dobândelor legale, este un aderent al tezei pomponiene.

Din punct de vedere al ocrotirii claselor producătoare țărănești, numai prin aplicarea tezei mixte vom putea ajunge la o soluție justă. Îar aplicarea ambelor teze nu va constitui un nonsens juridic și nici vre-o piedecă deoarece juriștii nu sunt de loc uniti în concepție, precum probează citatele surselor și ideologia lui Mommsen.

Din acest punct de vedere al ocrotirii justificate a unei clase, care merită această ocrotire, dobândă legală trebuie să capete o definiție d.pă teza Ulpiană, ea trebuie să fie considerată drept fructus și tratat ca atare. În consecință nu numai asupra măi imei ei trebuie să se legifereze, ci și asupra modului perceperii și cauzurilor în cari ea poate fi percepută, stabilindu-se în lege cauzurile exigibilității în general și în deosebi excepțiunile când ea nu poate fi percepută.

In timp ce dobândă ce trece peste cea legală, adică cea aşanumită de întârziere, și dobândă convențională, trebuie să fie considerată și tratată juridică ca „nova obligație” întrând în acel capitol al legei, care tratează despre cămătărie, unde ea va fi

raportată asupra definiției preciză a unei „cămătări reale”.

Numai așa vom ajunge la o legislație, care va fi democratică prin ocrotirea intereselor juste ale elementului țărănești și productiv, dar va fi și dreaptă întrând seama de justele interese ale capitalului și capitalistului cinstiț.

Să nu avem frică de streinătate și de reproșul capitaliștilor streini, înțindă aceștia din urmă sunt cu mult mai puțin pretențioși în privința dobândelor ca cei indigeni. În ce privește însă capitalul indigen, n'avem nevoie să avem considerații deosebite pentru ei, — ei n'au decât să se întoarcă cu păsamentele lor la depunerii și la întreprinderile industriale și comerciale și să nu facă cămătărie și nici pe bancherul acestor.

Cu considerarea la insuficiența spațiului nu voi mai face deducții juridice ale tezelor arătate, ci vom încheia întrând în medias res și dând conturele soluției.

De a constrânge pe un debitor sub titlul de dobândă legală să presteze o plată, pe care n'a înțeles-o sau cu alte cuvinte de a o octroia, un contract, o convenție de dobândă prin legiferare, asupra părților, — debitor și creditor — dintre cari una este de obicei un individ cu o concepție primitivă, este în sine un lucru foarte jingăz.

In consecință la nici un caz dobândă legală nu poate să fie o cotă fixă, care în anumite cazuri când de pildă banii sunt ieftini, ar constitui o sarcină nedreaptă pentru debitor, trecând peste natura adevărată a fructusului, ci totdeauna 1—2%, maximum 3% peste cota Băncii Naționale.

Nici dobândă nu se percepă cu excepția datoriilor cambiale, bancare și a comerțianților între ei, — după sume care nu trec peste Lei 5.000—.

Ar fi de dorit de a lărgi seria exceptiunilor în favoarea țărănești, trecând în această serie cumpărările de mașini agricole, avansurile asupra recoltelor etc., legiferând în așa fel, că după astfel de debite dobândile nu pot fi socotite decât pe bază convențională.

Cum însă convențiile de dobândă deschid larg porțile cămătăriei, legislatorul va trebui să fixeze:

max mul dobândei convenționale până la cel mult 5—6% peste cota Băncii Naționale, cu excluderea aşanumitelor comisioane trimestriale, comisionul de scont etc. care nu sunt altceva decât dobândi camuflate.

Aci este locul de a stabili o definiție a cămătăriei reale, decretând de cămătărie reală orice convenție, în cari sub orice titlu sunt trecute plăti sau prestații în sarcina debitorului, cari trec asupra limitei legale de acest maximum. Pe lângă nulitatea plusului sunt indicate și sanctiuni penale, bine înțeles nu ex offo ci numai la cerere părții lezate.

In legislații moderne, criteriul cămătăriei îl formează subsistența unui „dolus” și, efectul ruinător. Deocamdată nu vom avea nevoie de acest dolus în legea noastră, pe lângă sistemul preconizat, adică când maximul dobândei convenționale este fixat prin lege. Rămâne de sine înțeles, că dolus-ul dacă prin el creditorul a căutat să mascheze călcarea legei și dacă efectul dăunător a fost mărit prin acest dolus, va cădea în cumpărăna justiției ca o circumstanță ugravantă.

Legea noastră ar pierde caracterul ei preventiv și protector dacă am introduce în ea drept criteriu esențial „dolusul”, a cărui dovedire este în totdeauna extrem de grea.

In această lege mai trebuie să se adopte principiul art. 998 din Codul Civil Austriac ref. la perceperea de dobândă după dobânzi scadente, și anume în acel sens, că orice convenție contrară este nulă. Excepția ce există aici în accusă privință în favoarea băncilor și instituțiunilor financiare, încă trebuie să fie supusă unei restricții, în acel sens, că nu

mai odată la an se permite capitalizarea dobânzilor, lu nici un caz însă nu se permite această operă bancară la imprumuturile țărănești. Anatocismul, — adică perceperea de dobânzi după dobânzile scadente nu se admit însă numai atunci, ducă există în acest sens o convenție scrisă.

Categoria dobânzilor speciale, cum sunt dobânzile de întârziere (usurare ex mora) încă vor trebui să afle o reglementare în sens logic și protecțional.

O legiferare în sensul mai sus indicat va face un sfârșit cămătăriei ce bântuie în satele noastre rapid beneficiul țărănelui. Ea este indicată în actuala situație a economiei naționale, care trebuie să se razime pe agricultură și pe agricultori, ocrotind pe acești din urmă, fiindcă în caz contrar și în lipsa unei legiferări conșiente orice împrumut agricol va fi inutil, neatingând scorul și servind numai postă și interesele cămătarilor.

Dr. A. V.

Miriapodul politic

Niciodată nu m'a putut tenta, ori scoate un mister din făgașele mele obișnuite. Cu atât mai puțin rezervele unor întrebări echivoce, ridicate la suprafață cu tinta, să stârnescă discuții, cari pierzându-și demult actualitatea, ne dău acum probe evidente de colorit politic.

Total exact până aci! Ceeace doresc să pun însă la punct, e ultcea: Cunoaștem cu toții cazul imbolnavirii dlui ministru Vaida-Voevod, care spre bucuria noastră a sosit, chiar aici dela Viena. Cunoaștem toate peripețiile tratamentului, la care a fost supus, pentru a fi complet restabil. În acelaș timp, mai cunoaștem și caracterul cameleonist al politicei și elementele ei constitutive de intrigă. Nemic de zis. Așa a fost, este și va fi.

Un fapt, ce denotă însă murdarea conversiune a unor personalități cu aspirații turburoase, îmi smulge indignarea, întrebându-le: cine le îndreptășește să amestece miriapodul politic în repaosul absolut necesar al unui om de talia dlui Vaida, care a plecat să-și vadă de sănătate? Ori, un ministru, nu e o ființă, ca toată lumea? Nu simte și el, ca oricare muritor? Nu i-se îngăduiește să se recreeze și dânsul, într'o atmosferă nevămată?

Dl. Vintilă Brătianu „in illo tempore” — aflat că e degradator pentru dsa, ca să se opreasă la Viena, pentru a se căuta. Si a plecat mai departe: spre Royat..., pe când dl Vaida, deplasându-se în metropola austriacă, i-să părut, că s'ă prea îndepărta de țara sa, ale cărei destine — preocupându-l și în timpul, cât era bolnav — i-au redus binișor odihna.

Totuș, morile de vânt librale de toate categoriile, neputându-se desbrăca de năzuințele tembelor — sfârșind cu expediente ce le sustin ultima speranță — s'au năpustit cu o frenzie verbală asupra dlui ministru Vaida, demonând întrigă adevărul, în legătură cu plecarea dsale la Viena.

Dar înțând cont, că seriile sumbre de combinații, iscate deodată cu imbolnaviră dlui Vaida, nu ne-au putut indica în tot cursul maladivității sale motive veridice de alarmare, clăsim toată chestiunea, ca pe o misificare pernicioasă, ce urmărea cu dinădinsul întrețineră currentului agitator liberal, care acum, după reintărcerea nepregetatului ministru de interne — ca de un fulger căzut din senin, a fost brusc întrețină...

OCTAVIAN SIREACU.

Poșta Redacției

Domnii colaboratori ai ziarului nostru din streinătate sunt rugați a-si trimite la ziar adresa pentru a le putea trimite carnetul de corespondent.

REDACTIA.

Sterilitatea activității naționale

Privind activitatea națională ca progres social, cum și cea mai mare parte a activităților individuale, cari au vre-un caracter public, e trist, dar voim să fim sinceri, trebuie să constatăm, că sunt din cauă afară sterile.

Cine se îndoiește de veracitatea acestui constatări, n'are decât să-și pună întrebarea; ce s'a făcut timp de zece ani pe diferite terenuri de activitate de interes public și să cîntăreasă dacă rezultatele obținute sunt măsura justă a muncei, și a sfîrșării chinuite a indivizilor cari compun marea massă a cetățenilor. Să vadă, dacă munca contribuabilor desvoltată pentru a putea face față cu impozite percepute în trecut mai lăbură și mai exagerat de cât în timpurile harociurilor, — dacă renunțarea la atâtă comodităț, pe care o altă guvernare le-ar fi asigurat în schimbul unei astfel de contribuții, ca drumuri practicabile, posibilități de transporturi comode, sigure și repezi și în genere conforturi realizate prin amenajamente cari satisfac deja dezirabilitatea legitimă a-l unui cetățean dintr'un stat democratic a-l veacului XX-lea au fost ele într'adevăr cinstit valorizate de către cei cheamăți să o facă aceasta?! Căci ce înseamnă din punct de vedere economic guvernare, dacă nu complexul acțiunilor organelor statului cari să asigure, ca maximul de profit individual să poată fi realizat cu un minimum de efort, iar acest profit apoi să-și primească și plus valoarea oferentă totalului activităților individuale, când ea este valorizată ca și unitate de activitate națională.

Cine se îndoiește să vadă apoi la fel, dacă deservirea îndatoririlor statului (administrativ) față de cetățenii săi, realizată prin niște funcționari bine ignoranți de bun simț, spirit de datorie și în genere inconștii de îndatoririle ce încumbă situația de slujbaș, este răspplată justă pentru eroicele jertfe de trudă, suferință, ba chiar vieți aruncate în urna budhiștilor liberal din partea bravilor cetățeni cari riscau să facă uz de drepturile lor de ultfel atât de scumpătă.

Punând deci în cumpăna de o parte toată truda, abnegarea, ruina și jertfa cetățenilor indivizi, iar de alta parte rezultatul acestora ca și vuloarea complexului de activitate națională de-a lungul alor zece ani, să vedem, că brațul din urmă cu ce greutăți nivelează brațul celalt.

Punând în cumpăna de o parte acele sute de milioane sustrase din muncă, cetățeanului exprimate prin cele zece bugete acoperite din truda lui, apoi acelea și mai multe miliarde care fără urme de contabilizare au fost excrocate din partea slujbașilor sub diferite forme de bacăsuri și mituri obligatorii, adăugând apoi valoarea atât existență în special comerciale și industriale sdruncinată prin neputință de-a face destul neșățului vampirilor publici, în sfârșit înținând cont și de fabuloasele sume ce ar reprezenta activitatea oprită să se desvolte din spirit de durdanariot dictat de interesele capitalului liberal, — iar de altă parte a cumpănei punând lipsa complectă a unei tendințe puternice spre culmile civilizației, începând cu lipsurile cele mai elementare și legitime și terminând tot numai cu bazu elementară a drepturi economice, asigurarea principiului hedonistic, întreb ce se mai poate pune spre a echilibra brațul atât de încărcat ce apăsa de o parte?

Dacă numărul victimelor de căi ferate, sau a luntelor electorale, ori valoarea timpurilor neprețuit de scumpe ale cărturărilor de inimă, petrecute între baionetele lui Duca sau Goga în marșurile lor forțate de zeci de kilometri pe jos, ori drumurile bine brăzdute mai deplorabile decât în

timpul răsboiului, ori lipsurile de instrumente de apărare națională, ori activitatea de înjurături parlamentare, ori sumele plătite de stat ca despăgubirea rezultatului acțiunii de infectare a sufletelor tinereții, ori reputația din străinătate de a fi scris „feriți-vă de români”, ori valoarea bogățiilor miniere, forestiere, petrolifere ieșite din țară fără nici o urmă de profit pentru nouăzeci și cinci la sută din cetățeni, ori ce altceva?!

Iată pandul activității la care au fost forțate timp de peste un deceniu 18 milioane suflete, mai mult chiar! Am citat, mai sus, că 18 milioane suflete, voind a indica populația României. Să-mi creză însă cineva datele pe ce-mi bazez aceasta afirmație, cu țara într-oare împreună, atât am putea să răspundem, „că așa se crede la noi în România, că am fi doar atât”.

Iată o tăietură aplicată pe fața activității din zece ani de zile, ce-i sparge ori ce mască eventuală.

Intr'adevăr, cum poate fi activitatea unui popor, care nici până acolo n'a ajuns încă, să stie cu aproximativ de milioane câte suflete anumătră.

In veacul cifrelor, al calculelor precise, când totul se bazează pe speculații microscopice, pe organizări cât mai subtile și minuțioase, când se caută să se explice legile vitale ale omenirei întregi, aruncate cu atâtă capriciu la suprafață de către viața socială, mai ales în zilele de după răsboiu, toate aceste având însă ca puncte de reper numai cifrele statistice asupra observațiilor și faptelor concrete și noi în mijlocul Europei n'ami reușit să avem o dată statistică demografică.

Putem atunci să judecăm valoarea legilor fiscale și economice, făcute fără statistică economico-financiară, valoarea legilor civile și penale fără date statistice judiciare și morale.

Te cutremuri, te întristezi și ti strângi pumnii, când vezi cu câtă păcătoasă imbecilitate, cu ce mentalitate ultra coruptă și cu ce cinism revoltător se ignorau celea ce se petreceau în lumea într-oare în vertiginoasă prosperare, România de sub ocupația liberalo-averescană nu ținea cont de nimic aşa ceva, căci nația română era cîrmuită mai fără decât o turmă de oi al căror păstor cunoaște numărul oilor ce păzește.

Și cu toate acestea căte legi, decrete, ordine s'au mai năpăstuit asupra acestei biete turme pe care bravii făuritori de legi și cîrmuitorii ai țării, n'au găsit-o de cuvință nici să o enumere, timp de zece ani.

E de știut, că tendința zilelor noastre este, a legifera norme, cari toate să fie convergente spre un singur scop; împărtășirea căt mai egală a fiecarui cetățean din bunătățile ce trebuie să i-le asigure viața socială. Este ușor de închipuit, căt de mult au fost pătrunși cîrmuitorii de mai eri ai țării, de acest unic scop al vietii sociale, când nici aceea nu-i interesa, în aproxiția de milioane (cătei părți ar trebui să se facă, ne mai vorbind de fondul părților) cam cu cătă lume au de a face.

Să nu ne întrebăm deci pentru ce valurile de lacrămi și sânge ce curgeau în lungul și latul țării până în toamna anului 1928, nu s'au transformat de pe o zi pe alta în lapte și miere prin înscăunarea guvernării voinei poporului de azi.

La orice caz de când guvernează poporul prin aleșii săi adevărați, tablourile îngrozitoare ale trecutului apropiat încep a fi uitate și semănă speranței încolțind în sufletele curute, prin rădăcini tot mai adânci și mai puternice.

Era timpul. Românul o merită.

Paris. Febr. 1930.

I. T. MUREŞAN.

Aniversare: T. G. Masaryk

Abia câteva zile ne despart de marea sărbătoare a poporului ceh care aniversează 80 de ani dela nașterea președintelui Republicei. Peste tot, pe unde numai există, ființă din acelaș sânge cu marele Thomas Garrigue Masaryk, se vor arbora fluturând faldurile drapelului național cehesc, în semnul celei mai sincere iubiri pe care conaționalii o păstrează „Tăticului lor.

O naștere într-oare sărbătorește un om, care și făcuse un ideal de viață din dragoste și munca pentru poporul său. Si providența dănică la ajutat să și vadă idealul o realitate.

Dotat cu calități deosebite și o putere de muncă fără seamă, fiul vizitului din Hodonin, lăsând meșteșugul fierăriei pentru care îl sortise modestia părintilor săi, și ia în mâna toagul pribegiei, ofelindu-se la focul culturii și civilizației, pentru a ajunge: întemeietor de stat modern.

Din tineret, dedicându-se filosofiei, T. G. Masaryk se înarmăză cu totul ce credea că i-ar putea fi de folos pentru a reda poporului său și iubitei sale națiuni independență.

„Nu dori mereu fericirea, ci fă-ți datoria“ a fost o lozincă a lungului drum parcurs de el. Profesorul universitar, criticul și filosoful T. G. Masaryk s'a dovedit un om de stat cu rare calități. Militând de tânăr în politică în partidul tânăr ceh, era primit cu simpatie de partidul socialist-democrat. De o iubire de neam fanatică; a muncit fără preget pentru umanitate. Idea de umanitate apare în zilele noastre ca idee a naționalității. (T. Masaryk: Idealurile umanității.) Luptând contra Habsburgilor, el a căutat să întărească solidaritatea neamului său pregătindu-l pentru o luptă a cărei sfârșit le-a adus renașterea statului cehoslovac, „luminarea, cultura, instrucția era lozinca unui neam care se zmulgea din întunericul spiritual și moral“ (op. cit.).

Dârzi și hotărît a luptat totdeauna contra dușmanilor neamului său îmbrățișând cu sinceritate pe acei cari îi erau preținți.

„Umanitarismul nostru ceh o continuare naturală a Frăției noastre cehă“ (ap. cit.).

Intrând că deputat în parlamentul vienez n'a fost numai un apărător al nașunei sale, ci a luptat pentru toți acei cari erau umiliți și oprimăți. Cunoscător profund al problemelor sociale, încă de tânăr l-a preocupat mișcarea muncitorească.

Ideile de sânge i-au îngreunat fruntea, aducând reale servicii muncitorimei cehă. „Cugetarea cehă va fi totdeauna mai degrabă socială“. (T. G. Masaryk: Individuism). S'a ocupat în special de muncitorime, luptând pentru ea fie ca deputat, fie ca om de mare autoritate și scriind cărți și broșure pentru luminarea acestora cari prin mizeria ce-o duceau erau tentați de diferite curente periculoase și distructive.

Nota proeminentă a personalității sale, a convingerilor sale a fost democrația. O democrație a faptelor și nu a promisiunilor demagojice. Democrația lui T. G. Masaryk este puterea care atrage pe filosoful și criticul literar din înălțimea teoriilor pure, aruncându-l în valurile luptei politice. Aposturile sale pe acest teren au fost aproape nefăurate. A infiltrat în toți conaționalii săi gândurile sale mărețe, crescând generații întregi pregătindu-le și îmboținându-le cu principii democratice. Cuvintele lui în acest sens pot constitui un adevărat momento pentru tineretul tuturor țărilor cu tendințe democratice. „Adevărată democrație va fi acolo, unde fiecare ins, va gândi, va munci și va fi educat pentru ea“.

Nu entuziasmul va și alergările multora sunt suficiente pentru adevăratele reforme sociale.

O grăjă deosebită și nu fără bune rezultate a pus în căutarea de a-și feri poporul și tovarășii de luptă, de curentele extreme, periculoase. În special este un adversar hotărât al bolșevismului, pe care l'a combătut prin fapte, voibe și scrieri. Ca ceva neatural, antiștiințific și dăunător. „În bolșevism nu este știință exactă, insufi-

ciențe și greșelile lui sunt fructul semiculturii și dialectismului, amatorismului credinței fanatice. Bolșevicii sunt oamenii unei singure cărți și aceștia sunt totdeauna periculoși: (T. G. M.: Despre bolșevism.)

Iată dar câteva din gândurile și percepții unei mari ane de stat și proponenți care a dat nației rale re-intregirea statului care gema destramat sub lanțurile unei vitrege cîrmuire străine. O muncă dihanică depusă pentru patrie șiumanitate a dat cele mai frumoase roade. Azi președintele de Republică, octogenar este ținta dragostei întregii sale națiuni și a cinstei respectului și admirării, tuturor popoarelor civilizate.

Mihail Marina

Convenția cu Italia

In majoritatea cazurilor, factorul economic a determinat pe cel cultural. Economicul a fost de multe ori precursor culturalului.

De sigur, ceeace preocupă mai viu actualitatea europeană este criza agricolă. Aceasta, fiindcă stăruiam într-o atitudine anacronică cu timpuile noastre. Unele țări mai puternice își asiguraseră o expansiune economică printr'un tarif vamal mic. Aveau o posibilitate de valorificare a produselor agricole în afară de incinta națională. Tot aceste țări își creaseră un tarif vamal de import însă măritător, așa încât alte țări nu-și puteau desface produsele. Prințe acestea din urmă era și România.

Situația acușă insuportabilă și-a schimbat obiectivul. De unde până atunci se adoptase un punct de vedere greșit, care aducea preponderanță unor și îngenunchiare economică a altora, acum la Geneva, din inițiativa dlui Madgearu s'au adus toate pe un relativ plan de egalitate și anume: prin *crearea raporturilor agricole* între astfel de țări. S'a adus deci o formulă mai conciliantă. Crearea acestor raporturi înseamnă o garanție pentru țările cari au acceptat acest punct de vedere.

Primul pas pe drumul ce să deschise la Geneva, s'a făcut prin convenția italo-română.

Aceasta, înfăptuită cu toată solemnitatea de către Mussolini-Madgearu, va aduce o consacrată a legitimității metodei acceptate. Aduce în a doua linie, o înflorire economică a acestor două țări cu interesul comun.

Această convenție se va cimenta cu atât mai mult cu cât există în fond o înrudire, o comunitate de origine și o asemănare de limbă.

Actuala convenție a apropiat două țări surori, cari până acum nu-și putuseră cu mână din cauza depărtării geografice. Mai mult: în timpul răsboiului au luptat alături, astfel că s'au întipărit adânc urmele acestei apropiere. Acuma nu s'a făcut decât să înodat un fir de comunicație între două țări cu interesul comun, ce nu potrăi rămâne disparate.

Înspirarea acestor raporturi politico-economice, aduc și o apropiere din punct de vedere cultural. Momentul acesta înseamnă o patrundere reciprocă între cele două țări pe teren cultural.

Să hotărât la semnarea convenției ca o serie de tineri să studieze în Italia. Treptat-trentat se face o apropiere între spiritul de acolo și cel de aci.

Iată deci că fenomenul economic-politic este antemergerător celui cultural.

Mai mult: este atât de frecventă ideia Statelor-Unite Europene. În acest sens numai asa se poate progrăsa, stabilind întâi raporturi răzlelte între țări, o apropiere în domeniul cultural și deci sufletesc, ca pe urmă se ajungă la unirea tuturor țărilor.

Si în acest sens actuala convenție înseamnă un pas înainte spre acest ideal.

I. URSIAN.

Săptămâna politică

Dnul dr. Alex. Vaida-Voevod s'a reîntors Vineri seara de la Viena complect sănătos. Buna îngrijire medicală precum și atmosfera de repaos complect pe care dl Vaida și-a impus-o la sanatorul din Viena au avut darul de a-i restabili deplin sănătatea, asupra căreia intrigăria unei prese lărmuitoare și uneori chiar ostile a țesut adevărate legende.

Fie bine venit în mijlocul poporului său și la departamentul internerelor unde îl așteaptă o muncă grea pentru ducerea la izbândă a programului partidului și al democrației românești!

Tratatul comercial italo-român a fost semnat. Acest tratat va inaugura o politică economică românească „bune definită” în cadrul politicii comerciale a întregului continent. Producției noastre i se va înlesni evaluarea posibilităților de debuzeuri pe piața continentală. Convențiunea comercială italo-română înseamnă „prima etapă de orientare și de situare a ţării noastre”. Este punctul de plecare a unor relații cordiale între România și Italia. Cu ocazia încheierii convențiunii comerciale cu Italia, dnul Iuliu Maniu a făcut declarații importante și îmbucurătoare asupra legăturilor noastre cu marea țară latină.

Dnul Eduard Mirto, subsecretar de Stat a arătat la Cumeră printre magistral discurs cum au decurs alegerile județene. Dnul Mirto a „sfârșit legenda abuzurilor electorale”. A

pomenit de toate anchetele făcute și de rezultatele obținute. Dna a trecut în revistă toate asasinatele electorale. După anchetele făcute a constatat că cele mai multe s'au săvârșit înainte și după alegeri. În timpul alegerilor puține și nu din cauza bătăliei electorale. În general toate au fost de domeniul fanteziei electorale. A vorbit de vechile procedee liberale, de aplicarea legii administrative, de lupta partidului liberal, de crime, de minciunile liberalilor care „nu mai prind” și despre rezultatul alegerilor.

Liberali au început a colporta fel și fel de stiri neliniștitore în legătură cu Basarabia. Dlor exasperați de o opozitie de 16 luni și care se prelungește cine stie cât, fac invențiuni, pun la cale intrigă, manevre, etc. Dnul Duca s'a dus la Chișinău unde A STAT 8 CEASURI sfătuindu-se cu liberalii. Si întorcându-se s'a prezentat la Inalții Regenți și le-a atrus atenția asupra stării îngrozitoare(?) din Basarabia. Pure invenții. Dacă toate intrigile și manevrele de până azi au fost ineficace, vor fi oare aceste „invenții basarabene” de folos?

In comuna Voinești, jud. Vaslui a fost aleasă prima femeie-primă.

Pe biroul Camerii a fost depus proiectul de lege al lui Vică Gheorgescu prin care se interzice ministrilor de justiție timp de 5 ani — după părăsirea departamentului să practice avocatura.

Un rechizitoriu...

Dnul Eduard Mirto subsecretar de Stat la interne a relatat într'un magistral și documentat discurs inventiunile și exagerările partidului liberal, dornic de asasinate și bătăi până în sânge în alegeri. Dnul Mirto a răspuns tuturor inventiunilor fanteziste ale partidului liberal.

Partidul liberal a ridicat multe acuzații ridicate împotriva guvernului. Printre acestea a fost și „marele” număr de cetăteni cari n'u putut vota. Dnul Mirto a dovedit însă că județ cu județ că pretutindeni au votat mai mulți alegători ca în trecut. În aceste alegeri corpul electoral a fost reprezentat cum nu se poate mai bine. A luat parte la alegeri cel mai mare număr de cetăteni. Si trebuie menționat faptul că au fost scoși de pe liste electorale 600.000 morți, dintre cari unii votează cu partidul liberal de zeci de ani cu o „îndărjire neșovălnică”.

Liberali au avut nerușinarea să învinovătească actualul guvern că ar fi în stare să omită din liste electorale cetăteni cari au dreptul la exercitarea dreptului de vot. Nu numai că nu suntem capabili de un astfel de lucru, dar am înțint să punem în regulă aparatul administrativ în lucru, pentru că să rechemăm pe toți aceia, cari, de ani de zile, erau îndeptați de la aceste îndatoriri și drepturi și am realizat acest lucru chemând la viață publică un milion de alegători mai mult decât erau în liste dela 1928 — este răspunsul dat de dl E. Mirto.

Dl Mirto a înțint să pună la punct și chestiunile cu asasinatele din alegeri. Dl Vintilă, acest om cu imaginea bogată când e vorba de asasinate electorale, precum și presa liberală au prezentat Inaltei Regenți și opiniei publice aceste asasinate. Dl Mirto a arătat, act cu act, toată frivolitatea și reaua credință a adversarilor ireductibili.

Liberali în furia și în neputință lor, au adresat o mulțime de reclamații netemeinice Inaltei Regenți. Aceste reclamații lipsite de temeu dl Mirto le împarte în 3 categorii: „1. Plângerile privitoare la regularitatea operațiunilor electorale; 2. plângerile privitoare la anumite fapte mai grave, petrecute”; iar în categoria a treia, întră rezultatul alegerilor.

Plângerile din categoria întâia se referesc la faptul că nu au fost distribuite toate cărțile de alegător. Cât de serioasă este această reclamație făcută de reprezentanții partidului liberal o dovedesc cifrele. În multe județe numărul alegătorilor s'a augmentat cu 4-8 mii. Cifrele au adus deci o desmîntire expresă reclamațiilor frivole a liberalilor.

Prin reclamațiile din categoria a doua s'a căutat să impresioneze mai mult și anume partea privitoare la vărsările de sânge. Dl Mirto a făcut bilanțul acelora după ce a adunat toate reclamațiile și toate informațiile din ziare. Toate sinuciderile făcute înainte, în timpul și după alegeri au fost însușite de liberali, fiind considerate ca omoruri din cauze politice.

Popularitatea guvernului nu s'a diminuat. Cifrele ne dau cea mai perfectă dreptate. „Cifrele publicate de majoritatea gazetelor și, în special de anumita presă, sunt cifre exacte.

Am întrunit în total 2,037.200 voturi, adică 70.13 la sută, dar tot se căuta să se facă o scădere a rezultatului nostru, prin comparație cu rezultatul dela alegerile generale, spunând că suntem într'o diminuare. Ni se spunea: utunci ați obținut un procent de 77 la sută, acum, de circa 71 la sută; iar reprezentanții partidului liberal zic: noi am crescut ca număr de voturi și ca procent.

D-lor, mi se pare că nu este tocmai onorabil, când deabia începi să umbli pe picioare, să fii așa de mândru (applauze prelungite pe băncile majorității).

Dacă am face însă socoteala exactă, și eu mi-am permis să fac d-lor reporteri de gazete, arătându-le cum în alegerile generale noi am fost în colaborare cu partidul social-democrat, cum în alegerile județene nu am fost în colaborare cu partidul social-democrat, dacă întem seamă și de voturile partidului social-democrat, pe cari le-am avut în alegerile generale și pe cari nu le-am avut în alegerile județene, procentul se va mări peste cei 70 la sută.

Dacă mai întem seamă că 3 și ceva la sută, 4 la sută aproape a fost luat de liste independente, din care 90 la sută sunt liste formate de membrii partidului național-țărănesc, iată domnilor, că ne-am apropiat de 77 la sută. Dar, hai să zicem că rămâne o diferență de maximum 1 la sută: în loc să fie 77 la sută, este 76 la sută. Si cu aceasta vor să spună dumnealor că ne-a scăzut popularitatea! Dar să convenim: cu 1 la sută, dacă ar fi să ne perdem popularitatea pe care vor trebui să aștepte 77 de ani (applauze, ilaritate pe băncile majorității) iar dacă vrea să aștepte ca să scădem în popularitate sub 50 la sută trebuie să așteptăm numai 27 de ani (ilaritate).

Presă liberală întrebuită fel și fel de sisteme pentru a zăpaci lumea. Dl E. Mirto a semnat noul sistem liberal.

In fiecare zi apare în gazetele librale, căte o notiță la „Ultimile informații”, în care se vorbeste de reușita partidului liberal, în județul Ialomița, spre pildă, sau județul Mehedinti: „Au avut loc alegerile în 10 comune. Reprezentanții partidului liberal au luat 9 din 10 comune”. În altă parte: „Au avut loc alegeri în 6 comune; reprezentanții partidului liberal au luat 7 din 6 comune”.

Un alt sistem al partidului liberal e cel întrebuită cu privire la alegerile din Bădăcini. „Am reușit în Bădăcini, în comuna de reședință a șefului guvernului. Acolo partidul liberal a triumfat, priviți aici, nu vă mai uită în restul țării” scriau oficialoasele partidului liberal. Iată până la ce gesturi incalificabile au ajuns ființele librale. Liberalii susțin și acum, în cerbicia lor, asemănările făcute cu privire la alegerea din Bădăcini, acum când au fost desmințite de chiar candidații la postul de primar. Adevărul e că liberalii n'au candidat, neavând numărul necesar și prin urmare n'au putut ieși. Si cu toate acestea au susținut neadevărul și il susțin și acum. „Dar ceea ce este mai interesant era în tot județul, nici odată n'a fost un primar liberal” a spus dnul Mirto.

Partidul liberal a declarat că la constituirea primelor consilii nu vor participa. Ei bine, d-lor, până când atâta batjocură de opinia publică? Chemi alegătorii la vot, te străduiește, agiți, ca să-ți arăți forță, falsifici rezultatul și atunci când ești chemat să-ți faci datoria, dezertezi dela datorie.

Partidul liberal a afirmat că venind la putere(?) va desființa noua lege administrativă. Dl Mirto a spus: „Indiferent de declarațiile pe care le fac, îi asigur că vor simți cea mai grozavă umilință, vor fi chemați să admire aplicarea unei legi, de ale căror roade nici nu-și dau seama; vor fi nevoiți să admire rezultatele ei și să regrete că au fost în stare să facă asemenea declarații”.

Până atunci, pot să continue cu inexacitate, noi nu avem timpul de a veni în fiecare zi la tribună cu desmîntiri”.

Va mai dura oare mult incalificabila atitudine a partidului liberal?

FAINA L. FELIX.

Redactor responsabil:
Dr. A. T. MUREȘAN

Iar d. Simon

Ne-am ocupat în numărul trecut al ziarului nostru de acest amator de primărie și de... sex frumos dactilografic.

Fapte recente în legătură cu noul nostru client ne constrâng să revenim asupra lui.

De data asta însă trebuie să părăsim — intrucât e posibil — tonul hilar din rândul trecut și să l'amestecăm cu o quasi-esență de tragedie. Căci între timp stimatul nostru client Simon s'a înfundat.

Sesizat de un manifest electoral pe care dl Simon l-a adresat către cetățenii municipiului Cluj aducând grave acuze calomioase Primăriei actuale — dl Primar Dr. Teodor Mihali a retras

imediat delegația de a gira și de a semna în numele orașului iar zilele trecute tot din acelaș motive i-a retras delegația de membru al Consiliului Uzinei Apelor.

Prin urmare înțelegeți de ce trebuie să îndulcim puțin fraza în fața pățănilor nenorociite ale visătorului mălaie Viteazul de... premiat. Ce să-i faci? D. Simon s'a născut într'o zodie nefericită și fatală: Șanșele de a fi primar îi scad zi de zi.

În ce ne privește îl compătim sincer, dar într'adevăr sincer compătim pe biețile dactilografe care își vor pierde... protectorul.

Uzinele Electrice ale Municipiului Cluj

Intreprinderea de Instalații Electrice Cluj, Str. Cogălniceanu 4.

La cerere planuri și
note de spese /

Angajează: lucrări de aranjamente electrice pentru iluminat și motoare de înaltă și mică tensiune, reparații și instalații de motoare electrice. Stațiunea specială de control pentru contoare, repară și instalează contoare. Bogat assortiment de lampe electrice și aranjamente de electricitate, etc.